

علم، صنعت و اخلاق دار هفته‌ای مجموع

اجتماعیات

عالمه اخلاق

درکونه عادت‌ری

تسمیه ایتمک جاژدر. چونکه، بورلشمه‌لرده، قالدین، آنجیق باشقه بریسی طرفنده قاجیریلنجه قیدر اسکي صاحبک پانده‌قالبیلیر. کوزمل بر قالدین، هر فرصت بولان ارکک طرفدن قاجیریلدینی ایچون داتما الدن اله دولاشیر. نهالی آمریقا هندلیرنده ده مادری سمیه حاکم بولوندینی ایچون، معین دوکون مراسمه تصادف ایدیلیر.

(۲) عالمه یابالقی اساسه استاد ایتدکدن صوکر، ایلک دفعه اوله‌رق دوکون مراسمی ظهور ایدر. چونکه، چو چوغلک آناسنه اولان قرایی، طیبی بر دوغورمه علیه‌سیله انکار اولدینی ایچون اجتماعی مراسمه تأییده محتاج دکلدر؛ حال بوکه، باباستنه اولان قرایی بویه بر طیبی و صریح عمله ایله ثابت بولونادینی ایچون، بر طاقم اجتماعی راسمه‌لرله تأیید ایدلرکه محتاجدر. چو چوقله بابا آراسنده کی اجتماعی قرایی تأسیسه خادم اولان بو راسمه‌لر، عینی زمانده، ارککله قالدین آراسنده کی ازدواج رابطه‌سنی ده حصوله کتیریر. ابتدائی جمیتلرده بو ایلک راسمه‌لر (قیز قاجیرمه) تقلیدی ایله، (صانون آله) تقلیدندن عبارتدر. مع مافیه، بو تقلیدی، آسترالیده کی حقیقی قیز قاجیرمه‌لردن، حقیقی صانون آله‌لردن قفریق اتمه‌لیدر؛ چونکه آسترالیده بر قالدینک چالینمه‌سی یاخود انتقام دعواسنک تضمیناله حلی صورتنده جریان ایدن بو عملیه‌لر، پدری قرابتک موجود اولدینی جمیتلرده، صرف مواضعه طریقیله یابیلش تقلیدلردن یعنی تمسالی ماهنی حائر راسمه‌لردن عبارتدر. بوندن دولاییدرکه بو عملیه‌لر ایکینچی نوع جمیتلرده منظم ازدواج‌لری غیر منظم برلشمه‌لردن ایران رسمی علامت‌لر اولدینی حالده، آسترالیا جمیتلرله هیچ بر رسمیتی و تمثالی حائر دکلدر. بو ایکی عملیه عینی احتیاجدن دوغدینی ایچوندرکه صانون آله (نشان‌لامه) ایله مواضعه‌لی و تمثالی قیز قاجیرمه عادت‌لرنیک بری برینه صبیق بر صورتنده مربوط اولدینی کوربیورز. بویکی عملیه، قاری ایله قوجینی مواضعه‌لی بر اقتصادی رابطه ایله، یعنی قالدینی اغتام یاخود

دوکون عادت‌لری، ازدواج برطاقم لزومیز، معناسز مراسمندن عبارت دکلدر. بو عادت‌لره ازدواج آراسنده صبیق مناسبتلر وارد. دوکون عادت‌لری ازدواج او قدر صبیق بر ادب‌سایه مالکدرکه ازدواج مختلف شکل‌لرنی، مربوط بولوندینی دوکون عادت‌لریله تمیز ایدمه بیلیرز.

دوکون عادت‌لری اعتباریه جمیتلر بش صنفه قسیم اولونور؛ بونصف، دوکون عادت‌لرنیک مختلف اتموچلرنی کوستردیکی کی، ازدواج مختلف شکل‌لرنی ده واضح بر صورتنده ارائه ایدمه بیلیر. بو صنفلری آشاییده ذکر ایدیورز:

(۱) مادری سمیه‌نک حاکم اولدینی جمیتلرده هیچ بر دوکون مراسمی یوقدر. آسترالیا ک عشیرت‌لری بوکا مثالدر. بو جمیتلرده، بر ارکک بر قالدینله برلشمه‌سی اوج طرزده واقع اولور: (۱) ارکک قالدینی یا آرزوسیه یاخود زورله قاجیرد. (۲) قالدینک افریاسدن برینه کندی قیزقارده‌شی یاخود افریاسندن دیگر برقیزی و بره‌لکه مبادلده ایدر. (۳) قالدینک اقرایانه بر مقدار باره ویرد. بوشقلردن ایکنجیسی و اوچنجیسی انتقام دعواسنه مانع اولوق ایچوندر؛ قیز قاجیرمه‌دن دوغوجی تضمیناتی پیشین اوله‌رق ویرمکدر. مع مافیه، بو شکلر ازدواج معین مراسمی ماهیتده دکلدر. چونکه، بو زمانده، اجتماعی ازدواج موجود اولمادینی کی، بو شکللرده اجتماعی مراسم ماهیتده دکلدر. بو صورت‌لره وجوده کلن برلشمه‌لر حیوان طالع‌لرنده اولدینی کی، طیبی برلشمه‌لر ماهیتده در، برلشمه‌نک صایدیقمز شکل‌لری ایسه طیبی برطاقم عملیه‌لردن عبارتدر. نه بو عملیه‌لره (عادت) نامی و بره‌لکه بیلیر، نه ده برلشمه‌لره (ازدواج)

تابوری ازاله ایله همک وظیفه لری بیتمه قالماز؛ بالعکس، ازدواج رابطه سی، باذات بو دینی آیتلره تأسس ایدر .
بو دورد، دینی آیتلره عائلوی برماهیته آلهرق خصو-
صیشیر؛ اسکی روماده اولدینی کی، کلینی قوجه سنک عائلوی
دینه ادخال صورتنده بر وظیفه ایضا ایدر .

(۴) عمومی دینلرک قبولندن سوکرا، عالمه دینلرینه هاند
مراسم برینه، عمومی دینلره مخصوص مراسم قائم اولور .
خرستیانلرک و اسلامیتک تولید ایتدیکی دینی مراسم بو
دوره به هانددر . مع مافیه، اسکی عربلر، عالمه دینلره مالک
اولمادقلری ایچون، اسلامیتده ازدواج عقدی، پدر شاهی
جعیترده اولدینی کی (دینی سحری) برماهیته آتادی؛ مدنی بر
مقاوله طرزنده قالدی . یالکز، صرف تبرک مقصدیله، بو مقاوله نك
انقادی عقبنده، امام اقدی طرفندن بر دعا او قونمسی قاعده
اولرق تأسس ایتدی .

بوکامقابل، اسلامی نکاحده، (مهر) که مهم بروجعی وارددر .
بو حالک سبی، ازدواج ایکنجی دورنده بولونان اسکی عربلرک
تعاملنده اقتصادی تمثالره بویوک بر قیمت وریرله سیدر .
اسلامی عالمه، ایکنجی دوردن برده درنجی دوره آتالادینی
ایچون، پدر شاهی عالمه نك ایزلردن آزاده قالمشیدی .

مع مافیه اسلامیت (مهر) قاعده سی، اسکی عرب
تعاملنده کی شکندره قبول ایتمه یه ک اوکا انسانی بر شکل وردی .
اولجه (مهر) کلینک وایسنه هاند ایکن، اسلامیت بونی،
دوغرون دوغرویه اوله ن قادینه تخصیص ایتدی . ازدواجده
انتخاب حق قادینه ویرن بر دینک، بو عقدک بر تمثالندن عبارت
اولان برده یی نه اوکا تخصیص ایتمسی غایت طبعیدی .

اسلامی نکاحده (۱) کوکی ایله کلینک رضای، (۲)
وایلیک موافقت، (۳) ایکی شاهدک حاضر بولونمسی، (۴)
(مهر) که موجودی صورتنده دورت شرط موجوددر .
اسلامیتدن اول، ازدواج مراسمی آراسنده (ولیمه)

تسمیه آیدیلان بر مشترک ضیافت واردی . بوضیافته، بر قویون
یاخود سائر بر حیوان بوغزالاندینی ایچون، عینی زمانده،
تشارکی بر قوربان ماهیتی ده حاضردی . ازدواج ایکنجی دورینه
هاند اولان بو عادتک اسکی عربلرده بولونمسی طبعیدی .
اسلامیت دورندهده بولیه نك باقی قالدینی کوربیوردر .

بوندن باشقه برنجیسی (خ) نك کسریله (خطبه)،
ایکنجیسی (خ) نك ضمیمه (خطبه) تسمیه اولونان ایکی مخاطبه
راسمه سی ده واردی . قبی ایستهمک ماهیتده اولان برنجی
مخاطبه ده اولارک طرفندن براختیار، کوکک عالمه سنک
اصالتندن وایستیلن قزک کفوی اولدییندن بحث ایدردی .

اشترا صورتیه ارککک کوکا ملکیتی نخته کیمه سی صورتیه
قوجه سنه باغلادینی کی قادیندن دوغوجق چو قوغلری ده
باالریته باغلامش اولور . دینک قوجه نك ایلیک شکلی،
ارککک قادینه مالکیتی صورتنده ادراک اولوندینی کی،
پاهانلک ایلیک شکلی ده، پاهانک اولادینه مالکیتی صورتنده
آکلاشیلیلمشدر . بر طساق جمعیترده، قاری ایله قوجه
آراسنده کی ازدواج رابطه سی یالکز بو اقتصادی تمثالرک
آز یاخود چوق مرکب اولان شکلرله اراشه ایدیلر . فقط،
دیگر جمعیترده، اقتصادی تمثالره، بر طساق دینی، یاخود
سحری تمثالرده انضمام ایدر . بیرقاعه یاخود کلینک اوزرینه
مقدس بر صو سریمه صورتیه یاییلان تقدیسلر، بر حیوانک
قوربان ایدیلمسی، یاخود کوکی اوزرینه قوربان قانتک
سریمه سی، ارککک اوینک اییشکنه قوربان قانتک ایدیلمسی
کی آیتلر مثال اولارق ذکر ایدیلر .

بولردن باشقه، عمومی ضیافتلر، تقدیملر، کلینله کوکک
بری برینه هدیه لر ویرمسی، ایکی طرفده کی اقرارلرک کلینله
کویک و بونلرک اولره هدیه لر ویرمسی، فنا چنارک تاثیرلی
ازاله ایتمک یاخود بکی عالمه نك سعادت قی تأمین ایتمک اوزره
یاییلان سحری آیتلره وارددر .

یقاعه لر یاخود صو سریملر، شهبه سز، کلینده موجود
اولان وائی ارکککله برلشمه دن مع ایدن (تابوری ازاله
ایچوندر . قوربانلر، عمومی ضیافتلر و تقدیملر ایسه، بوتون
اهمیتی مقاولره ترائق ایدن دینی شرطلردر . ابتدائی
جمعیترده، هر اتفاق و مقاوله، مطلقا بر حیوانک قانی دوکو-
لرک یاخود مشترک بر ضیافت ویریه لک اجرا اولور . قارشیلقل
هدیه لر ویرمده، قوربان تقدیمک بر بقیه سی کی کوروله ییلر .
چونکه، قوربان تقدیمی، بر سیمه نك کندی معبودی اولان
توتهمک تاولیه یاییلان بر قومونیوندن اشتقاق ایتدیکی کی،
هدیه تقدیمی ده قوربان تقدیمندن اشتقاق ایتشددر .

ازدواجلرک بعض زمانلرده اجرا ایدیلوب بعض زمانلرده
اجرا ایدیلمه م، سی ده دینی یاخود سحری هاله لر دولایسیده در .
مقدس یاخود اوغورلی زمانلر ازدواج ایچون ک الویریشلی
اولان زمانلر عد اولونور .

(۳) یوقاریده توصیف ایدیلن جمعیترده، دینی آیین، دوکون
مراسمنک تالی بر عنصری تشکیل ایدردی . اوچنجی صنف جمعیتر-
دوقیز قاجیمه وصاوتن اله مواضمه لری ایکنجی درجه یه کچرک
دینی راسمه لر برنجی درجه یی احراز ایتشددر . دینی آیین برنجی
درجه یه کچنجه، آراق، اقتصادی تمثالرله تشکیل ایدن بر راد
بطه یی تقدیس ایتمک یاخود فنا روحلرک تاثیرلره دینی و سحری

تاریخ

آلمان مؤخری: رانکه

- ۲ -

- یکین نسخه‌ن مایه‌د وختام -

رانکه، فی الحقیقه، تاریخ‌نرله و ملته‌م خدملر ایتشدی. اونک نظرندە مؤرخک بروطفه‌سی ده، سیاسی حکملری تقویه‌دن عبارتدی. کچ نسللری استقباله‌کی وظیفه‌لرینه حاضر لاق ایچون وقایع اولدقلری کی تصویر ایتک، اولره حقیقی آ کلامق، رانکه‌ک فکرنجیه، کافی ایدی.

رانکه، مؤرخ نیورک شا کردی ایدی. نیورکی، اوده دولتک ملته بر اولدیفنه، دولتک ملی حیاتک تحولندن باشقه بر شی اولمادیفنه قائلدی. اثرلرنی بو فکری اساس اتخاد ایدره‌ک یازدیفنی ایچون کندیسنی ملی بر وظیفه کورمش عد ایدردی. حال بوکه، او زمانلر آلمانیا ده جاری اولان فکر-لره کوره، ملی بر مؤرخ ایچون بو قدری کافی دکلدی؛ ملی مؤرخک بی طرفه اولماسی ایجاب ایدردی. رانکه‌ک یازیلرنده ایسه طرفه‌لرکدن اثر یوقدی. رانکه (اصلاحات دورنده آلمانیا تک تاریخی) نی یازدی؛ بو کتابی یازمقدن مقصدی پروسیا ملتیه‌ورلرینه یارتمقدن زیاده، آلمانلارک تاریخ عمومیه ملی اولق اوزره وجوده کتیردکاری مائری تصویر ایلکدی. رانکه بو اثری بیتردیکی زمان، مملکتک سیاسی قارائاق بر شکل آلمشدی. ملی وحدتک تشکیلی یاننده، شیمدی برده مملکتک مشروطی حریتلرنی تأمین کی داهسا جانلی مسئلهلر ایلری کورولورددی. رانکه بو مسئلهلر حقنده شو فکرده بولوندی:

« جبرتلرک سعادت و سلامتین، مذاکره‌ل مجلسلرک و یازلش قانون اساسیلرک طوغرولنه تابع عد ایتک دوربزک خطالرندن بریدر. پروسیا تک حقیقی مقدراتی عسکری بر حکومت اولق، واوله قائلدر. ملتک یکنه جمعی قائلدر. تاریخی بر حقوق قارشی عیباندن نه فائده چیقار؛ سباتک روزکارلری چوک قوملرنی طارماطاقین ایدر، فقط طاقلرینه اولدقلری برده قایلر. »

رانکه دائماً بوفکرینی ترویجه چالیشدی. پروسیا دولتک طبیعی و منظم انکشافی کوستر برکن، آلمان وحدتک نه صورتله تأسس ایدیه‌لرکدن ده آکلادی، هر درلو افراملردن اجتاب ایتدی. ۱۸۷۰ ده پروسیا تک مظفرتی رانکه‌ک کشفلرنی تأیید ایتدیکی زمان، بر چوق پروسیا مؤرخلرینک یایدقلری کی، رانکه شوقندن سر مست اولمادی؛ بالکزه، بو معظم آنک تاریخ عمومیه یکی بر صفحه اولدیفنی قید ایتدی، آلمانیا تک

بوکا جواب اولدق کلنیک اقریاسندن براتخارده بر خطبه ایراد ایدردی. ازدواج آناشندە وقوع بولان ایکنجی خطابه‌ده ایسه ابتدا کلین طرفدن اولان خطیب سبوز سوبلر، کوکی طرفدن بولونان خطیب بوکا جواب ورردی. اسلامیتدن سوکراده، عربلر آراسنده بوراسمه‌لرک دوام ایتدیکی کورولورور. (۵) دوگون مراسمک بشنجی دورده‌سی، نظامی راسمه‌لر صورتندە نیجلی ایدر. اسکی جمعیتلر ده، دولت، ازدواجلرک نه صورتله جریان ایتدیکنه اهمیت ورمدیکی حالده، عصری جمعیتلر ده، ازدواج، خصوصی بر مقاوله صورتندە دکل، عاموی بر مؤسسه ماهیتندە تاقی ایدیلک باشلادیفنی ایچون، دولت ده ازدواج حقنده قاعدلر وضع ایتدی.

بناء علیه، سوک عصرده، اقتصادی و دینی نکاحلردن سوکرا، برده نظامی نکاحک تأسس ایتدیکنی کوربورور. عثمانلارده ابتداء اخذ عسکر معامالاندە (نکاح نظامی) تعیری قوللانیلده باشلادی. معینزلک مسئلهلرنده، حقیقی ازدواجله مواضعلی ازدواجی بری برندن تفریق ایچون، دولت، ازدواجدن اول، قاضیلردن (اذنامه) آلمشنی شرط اتخاد ایتدی.

بناء علیه، بر ازدواجک امام طرفدن عقد ایدیلنه (نکاح شرعی) و قاضیدن اذنامه آلمشنه - اخذ عسکر معامالاندە - (نکاح نظامی) ناملری وریلیدی. معینزلک امتیازی قالفنجه‌یه قدر بو تعیرلر حقوق اصطلاحلرمن میاننده مستعملدی.

بوکره، تنظیم اولونان عالمه قانونی، اوزون مسدن تیری مملکت مزده جاری اولان (نکاح نظامی) شرائطی داهازیا ده تنظیم و توسیع ایدیور. بزده (دینی نکاح) اساساً، امام اقدینک تبرکا، اوقودینی دعادن عبارتدر. نکاحه تعلق ایدن حقوقی مسئلهلر، عمومیتله فقهک (عقد) تعلق ایدن اساسلرینه کوره تشکیل ایتدیکی ایتدیکی ایچون، بزده کی عالمه تک بالکزه اقتصادی جهنلری تنظیم ایدیلش، اخلاقی جهنلری مهمل قالمشدی. بناء علیه، عالمه قانونک بوجهنلری ده نظر دفته آله‌رق، جمعیتک ملی اولان عالمه صاغلام بر اساسه استناد ایتدیرمه‌سی غایت اهمیتلی بر تعالی خطومه سیدر.

ضیا کورک آلب